

СРПСКИ ТЕХНИЧКИ ЛИСТ

ОРГАН УДРУЖЕЊА СРПСКИХ ИНЖЕЊЕРА И АРХИТЕКТА.

САДРЖАЈ. Члановима и пријатељима нашег Удружења стр. 335.— Нови аустриски прописи за грађевине од армираног бетона. (продужење) саопштио Ј стр. 336 Пројекат за грађевински закон за град Београд (свршетак) стр. 336.— Вести Читаоцима Срп. Теен. Листа стр. 342.

Члановима и пријатељима нашег Удружења.

Удружење Српских Инжењера и Архитекта прославиће кроз три године двадесетпетогодишњицу свога постанка.

Ову прославу жели Удружење да овековечи једном споменицом, која би обележила развој технике у Србији до данашњег доба.

Зарад тога је Удружење у своје време изабрало нарочити одбор који ће израдити програм за ту споменицу, постарати се за прикупљање потребне грађе и који ће прикупљени материјал пробрати и средити.

Одазивајући се тој својој дужности, одбор је израдио програм и сад ево приступа и прикупљању грађе.

Између осталих тачака у програму једна тачка захтева обилату сарадњу свих техничара у Србији. Зато се овим одбор обраћа свима члановима и пријатељима нашег Удружења с молбом за сарадњу.

Одбор је себи ставио у задатак, да уз припомоћ чланова и пријатеља нашег Удружења прикупи и среди податке за историју појединих грађевинских одељака у Србији; податке о главним грађевинама по окрузима за време последњих 25 година а по могућству и техничке податке из старина.

Зато је одбору част, замолити све чланове и пријатеље нашег Удружења, да што пре приступе прикупљању тих података у свом домашају.

Одбор се нада одзиву, јер верује, да су

сви чланови убеђени у велики значај технике по културни развитак народни и да су сви чланови и пријатељи вољни да својом сарадњом допринесу да споменица буде достојан представник садашњег високог ступња технике. Сем тога одбор мисли, да ће ово неколико напомена бити довољно као упутство за прикупљаче.

Податке треба прикупљати делом по архивама појединих грађевинских одељака а делом на самом терену.

Податци се тичу: старих римских, турских и српских путова; нових путова; водова и чесама; старих цркава и црквишта; старих насеља и градова; старих и нових мостова, надгробних споменика; јавних грађевина; грађевина на води и т. д. и т. д. У опште за све оно што обележава културно стање технике у прошлости и садашњости.

Податке писмене, цртеже, снимке, скице и фотографије, треба слати на адресу Удружења.

Не треба запостављати ни ситне податке а прави пријатељи и чланови Удружења неће надамо се зазирати и од жртава које појединци могу лакше поднети но наше Удружење. Награда трудбеницима биће сазнање, да су својим ралом трудом и жртвама подигли спомен Српској Техници, који ће, надамо се будућим покољењима корисно послужити а садашњима показати да и у Српској старој и новој техници има радова од трајне вредности.

Понављајући још једном своју молбу Одбор се нада, да ће ускоро почети добија-

ти драгоцене податке које тражи, јер има уверење, да су многи аматери из своје сопствене иницијативе већ прикупили много што шта, што би се могло употребити и да ће ова молба подстаћи многе који су о томе већ мислили и чекали само да се за то јави потреба.

Поздрављајући све другове и пријатеље одбор је у свако доба спреман и вољан да трудбеницима шаље и потребна обавештења а и да прима предлоге.

Одбор

Нови аустријски прописи за грађевине од ојачаног бетона.

(Продужење)

Моћ приањања (Haftspanungen) не рачунају се као досад према трансверзалној сили већ према сили која затеже и сили која притискује арматуру а према обухваћеној дужини гвожђарије. При томе се за правоугаоне куке рачуна чупорогуба а за кружне дванаестогуба висина гвожђа као додатак. На тај се начин добија нека просечна моћ приањања, која ће знатно одступати од истинске. Није јасно зашто је уведен овај начин рачунања наместо старог по трансверзалној сили. Код опита неколиких испитивача рачунато је по овој новој методи али се дужина приањања мерила од прскотине. Под таквим приликама добивени су резултати као и рачуном по трансферзалној сили. Да ли међутим ова сагласност постоји под свима приликама, то би требало још доказати. Чак и кад би ова сагласност и постојала била би нова метода рачунања излишна, јер јој је једина добра страна та, што се уводи у рачун и дејство кука (узенгија). Али се човек не може сложити с начином на који бива то узимање у рачун. Јер куке ступају у дејство тек пошто се савлада моћ приањања или тек пошто је услед померања знатно ослабљена. Зато није умесно додавање ових малих дужина за приањање. Сем тога нису узете у обзир ни косе куке. Као најмања мера за слој бетона изнад површине уздужне арматуре одређена је била досад на 1 см. Сад ово вреди само за плоче. Код других конструктивних делова мора бити бар 2 см. Размак између појединих гвожђа мора бити 2 см; а кад су гвожђа дебља онда колико дебљина њихова.

Допуштена напрезања у случају савијања нешто су повећана а то при мешавинама :

	притис.	затез.
470 портланд цемента на 1m ³	42	25
350 " " " "	37	24
280 " " " "	32	22

Остала допуштена напрезања остала су истоветна, каква су пре била, само је снижено допуштено напрезање на смицање и на пријањање и то на 0,5 кгр. на см². код бетона са 350 кгр. портланд цемента. Сво је сасвим оправдано. Мање је срећно испало за руком повећање допуштеног напрезања за љуто ковно гвожђе (Flusseisen) од 950 кгр. на 1000 по квадр. сантиметру. Пошто повећање није богзна како велико још се може и мирно примити и ако је тиме смањена сигурност.

— Продужиће се —

Ј.

ПРОЈЕКАТ

За грађевински закон за град Београд.

III. Регулација.

Члан 22.

1.) Једино је општина власна да отвара и уређује нове улице, по усвојеном и надлежно одобреном плану регулације и нивелације.

Под отварањем и уређењем улица подразумева се :

регулисање,
нивелисање,
рационално парцелисање и подела плацева,
израда тротоара и коловоза,
каналисање и асанирање,
снабдевање водом и осветљењем.

И тек у тако уређеним улицама могу се зграде подизати, по одредбама овога закона.

2.) Ако нема изгледа да ће се просецању и уређењу нове улице приступити, у току идуће три године, услед финансијских тешкоћа по општину, грађ. одбор, по нарочитом споразуму са општинском управом, може дозволити подизање само приземних зграда и на добрима преко којих ће ићи нова улица.

3.) Ако општина жели да измени регулациони план, и тиме захвати неко добро, преко којег до тада није била пројектована улица, општина је дужна да приступи одмах, или најдаље за 1 годину дана, процени и откупу тога добра, иначе по истеку тога рока, власнику је дозвољено да на свом добру зида и подиже зграде.

Члан 23.

Сопственици, који желе отворити нову улицу преко својих имања, могу то учинити само по пристанку грађевинског и општинског одбора и по о-

добрењу Министра Грађевина. У том случају сопственици су дужни о свом трошку извршити просецање и регулисање нове улице, по одредби чл. 22. овог закона. И тек кад се грађ. одбор увери прегледом да је испуњена та одредба, може се нова улица предати употреби и у њој подизати зграде.

Земљиште, потребно за улицу, има се уступити и пренети на општину бесплатно и слободно од сваких терета.

Ако се са жељом за просецање нове улице, преко приватних земљишта сложи више од половине суседних интересованих сопственика, по количини годишње непосредне порезе, коју плаћају на та своја земљишта и зграде, општина ће, по њиховом пристанку и о њиховом трошку, извршити принудну експропријацију земљишта и зграда оних сопственика, који неће да суделују у отварању нове улице.

Члан 24.

Све штетне последице које би потекле услед планирања улице, за приватне зграде и грађевине, дужна је општина о свом трошку да отклони или накнади. Ако је грађевина подигнута на регулационој линији, па би доцнијом изменом регулације или нивелације, настале штетне последице по зграде или грађевине — општина је дужна дати накнаду, по оцени изборног суда изабраног по одредбама овога закона.

Члан 25.

При подели земљишта, на којима постоје зграде, у постојећим улицама, на нове парцеле, морају ове бити што правилније и удобније. Нове парцеле не могу имати мање од 12,00 м. лица ни мање од 300,00 кв. метара површине. Слободног дворишта мора код нових, као и код садашњих исто толиких парцела, остати најмање 100 кв. метара. Код нових и садашњих парцела од 400 кв. метара површине и већих, слободног дворишта мора остати $\frac{1}{4}$ од целокупне површине. У слободно двориште неће се рачунати непокривени улаз испод 2,00 м. ширине.

Двориште мора имати најмање 6 м. ширине или дужине. У оба случаја кад су земљишта на углу улица дозвољено је да остане слободног дворишта $\frac{1}{5}$ од целокупне површине.

На садашњим добрима, која немају 300 кв. м. површине нити 12 мет. лица, не могу се подизати нове зграде, но их општина мора сјединити са суседним средством изборног суда, састављеног по одредбама овога закона, ако се суседи сами не сложе или не споје за подизање заједничке зграде, са заједничким двориштем.

Члан 26.

При деоби земљишта, које се празно налази у садашњим улицама, или на којима, с лица ули-

це, нема зграде, или у улицама, које се тек имају просећи, — нове парцеле морају имати 18 м. лица и 600 кв. мет. површине најмање, бити што правилнијег облика, тако, да се граничне линије секу са регулационом линијом под правим углом или најмање под углом од 85 степена.

Члан 27.

Општина има право експропријације имања у Београду по одредбама овога закона, кад је то потребно за извршење регулације и нивелације, или ради нове поделе парцела у блоковима, где су оне неподесне, било са техничких било са хигијенских обзира, или ради спајања малих и неподесних парцела (чл. 25.) или ради задобијања потребног земљишта за сваковрсне општинске грађевине, инсталације и друге потребе, или за стварање удобних парцела за подизање грађевина за украс вароши и краја (чл. 7 тач. 4.)

Члан 28.

1.) У свима случајевима претходног члана, кад општина приступа одузимању туђег добра — земљишта са или без зграде на њему, — има се саставити изборни суд, који има да одреди вредност и величину накнаде за добро, које се одузима.

2.) Изборни суд чине 5 судија, од којих двојицу бира грађевински одбор у име општине, двојицу власник добра, а ова четворица бирају петог. Ако се у избору не сложе, петог судију именује Министар Грађевина.

3.) Судије изборног суда морају бити грађани ове општине, који имају неокрњена грађанска права, а уз то имају и свога непокретног имања овде у Београду, и ту стално станују.

4.) Изборни суд има се састати у року од 15 дана, пошто извршна одлука о потреби његовој буде саопштена председнику грађевинског одбора.

5.) Председник писмено позива власника добра за које се изборни суд има саставити. Ако власник из буди којих разлога не прими, или одбије или избегава да прими позив, прилепиће му се на врата његова стана, у присуству два грађанина, који ће то на реверсу својим потписима потврдити, и то ће важити као да му је позив предат.

6.) Ако власник 3 дана после предатог позива не предстане председнику грађ. одбора, или не именује своје изборне судије, било сам било преко свога заступника, председник писмом извешћује првостепени суд за град Београд да их он одмах именује.

7.) За државна добра власника представља државни правобранилац или заступник, који зато буде одређен, за масена добра одређени стараоци.

За она добра чији се власници не могу пронаћи, нити станују у земљи, па се ни после 15 дана од обнародованог позива у „Српским Новинама“

не одазову, изборне судије именује првостепени суд као и заступника, који ће имати пуноважно да заступа власника добра, пред општинским и изборним судом у стварима процене.

8.) Овако изабране и одређене изборне судије састају се, најдаље трећег дана, на позив председника грађ. одбора, у суду општинском ради избора петог судије.

Члан 29.

Судије изборног суда полагају у присуству сопственика или његовог заступника, заклетву да ће у оцени савесни бити.

Председник грађ. одбора позива изборне судије и сопственика писменим позивом, коме ако се одазову најмање 3 судије, они полагају заклетву ма сопственик или заступник његов и остале судије и не дошли на позив.

Заклете судије имају за сваки дан рада по 15 дин. награде, коју плаћа општинска каса.

Члан 30.

Председник грађ. одбора руководи целокупним радом изборног суда до састава његовог и при процени.

Писменим позивом саопштава дан, час и место састанка изборног суда судијама, сопственику или његовом заступнику.

Изборним судијама дају се сви подаци о добру, које се процењује, величина зграде и земљишта; величина непосредне порезе за последњих 5 година и остали подаци, ако се могу сазнати и прибавити.

Изборне судије цене: има ли места давању накнаде или не; да ли се регулацијом повећава или смањује вредност добра и са колико, и ово се уноси у записник. Вредност добра одређује изборни суд по квадратном метру зграда и земљишта посебице.

Записником рада изборног суда руководи председник грађ. одбора. У њему се уписује: предмет процене, по чијем налогу и за чији рачун се врши; затим, да ли су уредно позване судије, сопственик или његов заступник и остали интересовани, ако их има.

Сопственику и интересованима саопштава се садржина процене одмах, што они својим потписом потврђују; ако се, из буди којих узрока, не може одмах саопштити резултат процене, саопштиће им се написмено, на начин сличан поступку при предаји позива. Процена је пуноважна, кад је врше најмање три судије и резултат процене је оно, на шта се сложи већина судија, и то се уноси у записник, који потписују изборне судије а оверава председник грађ. одбора.

Члан 31.

Кад на добру, које се у цели извршења ре-

гулације има одузети од власника, постоји каква зграда, даје се накнада и за зграду само у случају, кад се она има уклонити по налогу општинском, иначе, кад је сам власник уклања и поставља на регулациону линију — даје се накнада по процени изборног суда (чл. 28, 29 и 30,) само за земљиште ако томе има места.

Члан 32.

Кад сопственик добра, по одобреној линији или усвојеном парцеларном плану, излази напред, или му се додаје део земљишта, које није његово, обавезан је дати накнаду по процени изборног суда.

Члан 33.

Ако власник добра, при извршењу регулације, излази својом зградом, или земљиштем, на лице улице или на угао улице, а пре регулације није био — дужан је да плати општини накнаду по процени изборног суда.

Кад се извршењем регулације проширују узане улице до на 16,00 м. ширине, сечењем добара само на једној страни уличној, дужни су дати општини накнаду, по процени изборног суда, сви сопственици добара на супротној страни исте улице.

Члан 34.

Ако, при извршењу регулације, плачеви појединих сопственика постану неподесни за одизање зграда, или остаци немају услов чл. 25 овог закона, или се затвара приступ плачевима — општина мора откупити та добра, по оцени изборног суда, као и суседна добра, ако је то за нову поделу парцела потребно. Општина је власна да ново постале парцеле уступи, по истој, цени пређашњим власницима, или, ако они то неће, да их прода лицитацијом.

Члан 35.

Исто тако општина може откупити читаве комплексе добара, или поједине њихове делове. — ако нађе да је то потребно за стварање удобнијих парцела, било из хигијенских обзира, било у цели улепшавања града, — извршити нову поделу парцела и уступити их, по цени коштања, редом оним пређашњим сопственицима, чија добра већим делом улазе у нову парцелу.

У случају да два или више сопственика, са подједнаким деловима улазе у нову парцелу, уступиће се иста оном, који, утакмицом између њих, да највише.

Ако пређашњи сопственици неће да приме нове парцеле, или не испуне своје обавезе дате при међусобној утакмици, по предходној алинеји, у законском року — претекле нове парцеле продаће се јавном лицитацијом.

Члан 36.

У свима случајевима кад се неко добро откупљује, по одредбама овога закона, процењена вредност има се сопственику исплатити, или суду положити, пре одузимања добра.

Члан 37.

Ако сопственик добра, коме се при извршењу регулације или нове поделе парцела има дати део туђег добра, није задовољан проценом или неће да плати процењену вредност — онда општина процењује и откупљује његово добро по одредбама овога закона, и ипак му оставља на вољу да прими процењену вредност његова добра, или да плати вредност добра, које му се додаје. О овоме се има он изјаснити, пред општинским судом, најдаље за месец дана, од дана саопштене му процене, његовог имања.

Члан 38.

Ћор сокаци могу се затворити без икакве накнаде приватним сопственицима, ако им добра добијају регулацијом улаз са улице. Земљиште под ћор сокацима уступа се суседима, пошто плате накнаду, по процени изборног суда, састављеног за свако добро посебице.

IV. Опште одредбе о подизању грађевина.

Члан 39.

Зграде и ограде, са стране уличне, постављају се на линији одређеној регулационим планом и на одобреној нивелити. Нове зграде имају се подизати на линији утврђеној регулационим планом.

Штале и нужнике није дозвољено подизати са лица улице.

Ако с лица, на регулационој линији, постоји зграда, дозвољено је у дворишту подизати нове, ако има довољног пролаза.

Члан 40.

Сваки, који намерава да подигне зграду или изврши какву грађевину, дужан је написмено тражити од суда општинског инжињера, који ће му обележити линију регулације и нивелету.

Општински инжињер је дужан ово учинити, у присуству сопственика, најдаље за један месец дана од предаје молбе општинском суду.

Члан 41.

Изглед зграда са лица улица, мора бити укусан и одговарати месту и крају, где се зграда подиже. Грађ. одбор може захтевати, да се изглед (фасада) и висина зграде прилагоде суседним—ако ове задовољавају одредбе законске. Исто тако Грађ. одбор може захтевати, да се пројектовани изглед полспша, ако то, по својој слободној оцени, нађе да је потребно.

Члан 42.

Висина зграда, од највише тајке тротоара до горње ивице главног венца, не сме бити већа од ширине улице на томе месту.

Од овога се изузимају: све јавне, државне и општинске грађевине, које могу бити више.

За зграде на угловима висина, одређена према широј улици, остаје иста и у осталим улицама.

Вертикални надзидци, као и кровови стрмији од 45 ст., могу заузимати само 1/3 дужине фронта зграде.

Грађевински одбор може одобрити изузетно и већу висину зграде, кад нађе да неће бити спречено осунчавање улице, или код зграда, које се подижу на местима по чл. 7 т. 4 ов. зак.

Члан 43.

У дворишту дозвољено је подизати зграде за становање, на растојању равном висини главне зграде с лица, односно висини зграде пред њом; у крилима и до суседа, ако испред њих остаје дворишта, које има ширину равну висини зграде у крилу и до суседа. Но висина ових зграда не сме бити већа од висине главне зграде с лица.

У улицама, у којима су махом трговачке радње, висина зграде има се рачунати од патоса оног спрата у коме ће се становати. Двориште се може застаклити све. Ако у зградама неће нико становати—не мора ни бити слободног дворишта.

Члан 44.

Зграде по типу вила по улицама одређеним по чл. 18. тач. 3 имају се подизати тако, да испред виле дође башта и до обе суседне границе да остане слободно најмање 3,00 м. Но дозвољава се да 2 и 2 суседа подигну виле једне до друге, са заједничком архитектонском обрадом изгледа.

Виле могу бити приземне, али најмање на трећини озидане површине, под вилом, мора бити један или више спратова.

Члан 45.

Грађевине у којима се ради јаком ватром, или у којима се простори загревају преко обичне температуре, или у којима су смештене, или у којима се израђују у већој количини материјали, који се тешко гасе или се лако запаљују, или се лако распрскавају; радионице, у којима је сама дрвенарија, магацини за храну, простори за велике скупове и забаве; позоришта, школе, болнице, хотели и кафане—морају имати све зидове озидане и олепљене несагорљивим материјалом, а врата на њима, морају се отварати напоље, но тако, да не сметају пролазу на тротоару.

Члан 46.

Грађевине обухваћене тач. 4 б. чл. 4. не могу се подизати у главним улицама, а никако у улица-

ма, у којима се налазе зграде махом за обитавање људи, што грађ. одбор по своме слободном нахођењу цени. Улице у којима се могу такве зграде подизати и такве радње обављати, као и улице у којима се могу имати радње по тач. 4 а. чл 4, одређује одбор општински.

Но ако, услед развића и насељености краја, у коме се побројане грађевине и радње налазе, настане потреба за њихово измештање, и ако то околни суседи писмено захтевају од суда општинског — грађ. одбор има да проучи ствар на самом месту и донесе своју одлуку о измештању.

Члан 47.

Зграде од бондрука — дрвених греда и цигаља — намењених за становање, као и зграде од другог материјала, у којима се неће становати, и ако нема опасности по суседе — дозвољено је подизати само у дворишту.

Кров, на таквим зградама, мора бити покривен несагорљивим материјалом.

Члан 48.

Зграде, подигнуте са лица улице, морају се одржавати у добром стању. Грађ. Одбор властан је да, решењем својим, нареди власнику извршење овака на згради са лица улице, ако нађе да је она запуштена или ружи изглед.

Члан 49.

Ограде са лица улице морају бити укусно израђене, применом цигље, природног или вештачког камена и гвожђа. У споредним улицама, могу се полизати ограде, по дозволи грађ. одбора, и од укусно израђене и обојене дрвене грађе.

Члан 50.

Унутрашња висина простора за обитавање мора бити: у приземљу и у сутерену најмање 3.00 м. а у спратовима, најмање 2,75 метара. У радионицама, трговачким и занатлијским радњама за већи скуп људи, и у јавним локалима најмање 4.00 м. Сви ови простори морају бити довољно осветљени. Сутерени се могу подизати на земљишту у нагибу.

Патос сутерена мора бити у равни терена с доње стране.

Члан 51.

Грејање и проветравање (вентилација) кафана, хотела и свих јавних локала, у којима се људи скупљају — мора бити обезбеђено и солидно изведено. Где тога нема, има се овај захтев задовољити, најдаље за 1 годину дана, од дана кад овај закон стане на снагу, преправкама, како их грађевински одбор буде одредио и одобрио.

Сопственику, који не учини по овом, остави-

ће суд општински, решењем својим, највише још 6 месеци рока за извршење.

Члан 52.

У ново озидану зграду несме се нико уселити пре него што грађ. одбор исту не прегледа и не нађе, да у свему одговара одобреном плану и издатој дозволи, да је довољно сува и да одговара прописима хигијенским. Тако исто, и ма који грађевински рад, не сме се употребити пре него што грађевински одбор не прегледа на исти начин. Власник нове зграде, или ново изршеног грађевинског рада, дужан је тражити овај преглед писмено, и грађ. одбор мора исти извршити најдаље у року за 15 дана, и издати власнику решење о нађеном стању. За тражење овога прегледа власник не плаћа никакве накнаде.

V Одредбе о хигијени станова.

Члан 53.

Све зграде, у грађевинским границама града Београда, подлеже периодичном прегледу у погледу хигијенских услова за становање.

У року од 10 година дужан је Грађ. одбор да изврши редован преглед станова у свима зградама, средством комисије, коју он бира. У ову комисију мора ући архитекта, лекар и један чиновник општинске статистике. Сваке године подлеже редовном прегледу 1/10 станова у свима зградама, које постоје. Станови у зградама, које се буду подигле по одредбама овога закона, подлеже првом редовном прегледу 10 година после извршеног прегледа по чл. 52 овог закона.

Општина је дужна, у нарочито за то установљеном одељењу: да води списак свих зграда и станова, који постоје, уносећи код сваког стана случајеве инфекциозног поболевања и смртне случајеве. Сем редовног прегледа, грађ. одбор има права наредити да се изврши и ванредан преглед на писмен захтев, било грађана било полициске власти, и пре редовног прегледа.

Члан 54.

Нађе ли се прегледом, да стан не задовољава хигијенске услове — забраниће се даље становање у њему.

Забрану ову саопштава суд општински својим решењем сопственику и на дотичном стану истиче објаву, да је ту становање забрањено.

Забрана ова престаје:

Кад сопственик изврши све мере, које комисија нађе да су нужне за довођење стана у исправно стање (дезинфекција, асенирање, осигурање од влаге и т. д.); кад сопственик преправкама зграде, које грађевински одбор одобрио буде, задовољи хигијенске услове за становање, или, кад сопственик

стан преправи у просторе, у којима се неће становати. Ако се прегледом нађе да не помажу никакве преправке, да би стан могао задовољити хигијенске захтеве, грађ. одбор наредиће, да се исти поруши или претвори у просторе, у којима се неће становати.

Ако сопственик не поступи по овоме извршиће то општина о његовом трошку. Правилником који ће Министар Грађевина, у споразуму са Министром Унутрашњих Дела, прописати, одредиће се ближе: најмања квадратура и кубатура одељења за становање (обитавање) као и остали хигијенски захтеви.

VI О порези

Члан 55.

Све нове зграде и грађевине, подигнуте и извршене по овом закону са лица улице, ослобођавају се порезе на приход и то:

- а.) зграде са приземним и једним спратом 10 г.
- б.) „ „ „ „ два спрата 15 „
- в.) „ за украс (чл. 7. тач. 4.) палате 20 „

Члан 56.

Празни плацеви, на којима се и после истека три године, од ступања на снагу овога закона, не подигну зграде по одредбама законским, плаћаће двоструку порезу.

VII Жалбе и рокови.

Члан 57.

Противу свију одлука грађевинског одбора може се изјавити жалба Министру Грађевина у року од пет дана по саопштењу одлуке. Решење Министра Грађевина извршно је.

VIII Кривице и Казне

Члан 58.

Сопственик грађевине или грађевинар, који је по овоме закону дужан да нешто учини или не учини, ако поступи противно, казниће се новчано у корист општинске касе од 50 до 2000 динара.

Казна ће се одмеравати с обзиром на учињену повреду закона као и на личне и имовне околности учиниоца.

За извиђај и пресуђење ових дела надлежан је суд београдске општине.

Члан 59.

Кад општинском суду, грађевински одбор представи да стоји повреда овога закона, суд београдске општине позваће лице, које има да одговара за ту повреду и узети га на саслушање. Ово саслушање морају вршити: један члан и деловођа

или писар суда београдске општине, и исто мора бити оверено њиховим потписима.

Овакво оверавање потребно је и за саопштења одлука општинског суда приватним лицима.

Оптуженоме је допуштено да може, поред личног одговора, поднети и писмену представку свога пуномоћника.

Реферат грађевинског одбора, којим се утврђује учињена радња или нерадња, кажњива по овоме закону, потпун је доказ о ономе о чему гласи.

Све одлуке општинског суда саопштавају се и грађевинском одбору и оптуженом.

Члан 60.

Противу одлука суда београдске општине, којима се над окривљенима изриче казна или од ове ослобођавају, могу изјавити жалбу првостепеном суду за град Београд и грађевински одбор и окривљени, у року од пет дана од саопштења одлуке.

Све одлуке расматраће се у једном судском одељењу, које, по годишњем писменом распореду судског рада, буде за то одређено.

Оне се сматрају као хитне, и суд их је дужан решити у року од 15 дана по пријему акта.

Ако суд нађе да је ожалбена одлука основана на закону, он ће је оснажити својим решењем противу кога нема места жалби.

Кад се при расматрању нађе, да је одлука општинског суда противна закону, онда ће је првостепени суд уништити примедбама, које су обавезне за општину.

Но, према стању ствари, првостепени суд може или сам предузети или наредити да се учини потребан накнадни извиђај, па по том донети одлуку.

Члан 61.

Општински часници, који су органи општинске власти и надлежни за рад по овоме закону, ако пропусте што учинити, што им је у дужност стављено или учине што противно овоме закону, казниће се новчано у корист државне касе од 300 до 2000 динара.

За извиђање и пресуђење ових дела надлежан је првостепени суд за град Београд, по одредбама кривичног поступка. Истрага ових дела предузимаће се по званичној дужности.

Члан 61

Све новчане казне, изречене по овоме закону, ако их осуђени не би могао платити трећином свога имања, замениће му се затвором по размери постављеној у кривичном закону.

IX Грађевински правилник

Члан 63

Краљевим указом на предлог Министра Грађевина, а по саслушању грађевинског одбора, прописале се грађевински правилник о томе: како се дају и обележавају регулационе линије и нивелете, како се имају израђивати поједини простори, делови и целе грађевине у погледу: јавне безбедности, сталности, сигурности од ватре, хигијенских обзира, архитектонском као и осталог, што би за извршење овога закона било потребно.

X Препазна наређења

Члан 64

Све оне зграде и грађевине у којима су радње, које се према одребама овога закона не могу обављати с лица улице, а затекле се тако при ступању овога закона на снагу — морају се у року од 3 године прилагодити одредбама његовим.

И све ограде с лица улице морају се у року од 3 године прилагодити одредама овога закона.

Члан 65

Закон овај ступа на снагу кад га Краљ потпише, а обавезну силу добија тридесетог дана од дана обнародовања, и тада престају важити:

Закон грађевински за варош Београд од 11 децембра 1895 године, са свима његовим досадашњим изменама и допунама;

Одредбе чл. 9. закона о местима од 16 јула 1866 године и његовом допуном од 21 априла 1885 године.

Као и све одредбе осталих закона, које би се косиле са овим законом.

ВЕСТИ.

Стечај за инжињере. Општини Београдској потребан је један старији и два млађа инжињера.

Кандидати треба да су грађевински инжењери.

Плата је старијем до 6000 дин. годишње а млађима до 4000 дин. годишње без права на приватну праксу.

Пријаве се подnose суду општине београдске до 20. октобра тек. год.

Уз пријаву треба поднети документа о школи и проведеној пракси и изложити остале услове.

Инсталација за канализацију приватних имања и продавцима керамичког материјала.

Поводом прописа чл. 15. „Техничких прописа“ по коме дужина отвора код ревизионих цеви мора најмање бити 350 mm, многи продавци керамичког материјала тражили су од Одсека за канализацију да им се дозволи, да могу употрељавати ревизионе цеви, које су раније набавили, а на којима су отвори мањи од горе прописаних.

С тога Одсек за канализацију продужава рок за употребу раније набављених и у овоме непрописних ревизионих цеви најдаље до 1. јануара 1912. године и то само у оним количинама, у колико су то продавци пријавили Одсеку. После овога рока примаће се само оне ревизионе цеви, које буду у свему одговарале прописима поменутом чл. 15. Техничких прописа.

Но и до 1. јануара 1912. године раније набављене, а непрописне ревизионе цеви могу се употрељавати само у унутарњим споредним ревизионим окнима, а никако у првом и главном ревизионом окну до границе имања.

Читаоцима Српског Техн. Листа.

Пошто је пројекат грађевинског закона за град Београд врло хитан и важан предмет ми у овом броју доносимо и завршетак његов а изостављамо све остало, што ће мо донети у наредном броју. Надамо се, да ће читаоци проучити овај пројекат и да ће своје опаске и примедбе послати Управи Удружења на употребу.

Редакциони Одбор

Српски Технички Лист

Година I број 1 и 2

„ III „ 1

„ IV „ 5

„ VI „ 5 6 7 и 8

Потребнис у Удружењу ради комплетирања, ко би хтео ове бројеве дати у замену или продати, нека се јави Уредништву Срп. Техн. Листа усмено или писмено,

Власник за Удруж. Срп. Инжењ. и Архитекта Душан Божћ инжењер

Одговорни уредник Јефта Т. Стефановић редовни професор Универзитета.

Штампарија К. Грегорића и Друга — Београд